

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
зайнятість населення» щодо стимулювання створення нових робочих
місць суб'єктами малого підприємництва»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Враховуючи значну нестабільність економічних процесів у зв'язку з поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 – малий та середній бізнес в першу чергу зазнав значних втрат та, відповідно, потребує підтримки з боку держави.

За оцінками експертів карантинні заходи призвели до припинення діяльності 600-700 тис підприємців та підприємств малого бізнесу. Кількість безробітних при цьому зросла до 2-2,2 млн українців. Дослідження соціологів показали, що 5,1-5,5 млн осіб після початку карантину були змушені піти у відпустку.

Законопроектом пропонується ввести категорію стажування на суб'єктах малого підприємництва, що наразі відсутня на рівні законодавчих актів, та закріплена лише в підзаконному нормативно-правовому акті відомчого характеру. Так, наразі поняття стажування застосовується в Законі України «Про зайнятість населення» (надалі - Законі), лише стосовно молоді, що проходить стажування за професією (спеціальністю), за якою здобувається освіта (ст. 29 Закону). Водночас поняття стажування застосовується по відношенню до офіційно зареєстрованих безробітних, що проходять стажування, зокрема і на замовлення роботодавців та згадується лише в Наказі Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних» від 31.05.2013 № 318/655. По відношенню до всіх інших осіб має застосовуватись категорія «випробування», що згідно положень Кодексу законів про працю (надалі – КЗпП), має проводитись з оформленням трудового договору та відповідного запису у трудовій книжці.

Проте, враховуючи сучасні тенденції на ринку праці, а також волатильність сектору малого та середнього бізнесу загалом, що спричинено зовнішніми факторами, зазначеними вище, виникає потреба для розробки більш дієвих та спрощених механізмів врегулювання внутрішніх процесів життєдіяльності та підтримки організаційної спроможності підприємництва.

В більшості випадків особи що проходять стажування (випробування) на новому робочому місці в першу чергу незацікавлені в укладанні трудового договору та внесенні відповідного запису до трудової книжки, що, в разі не

проходження випробувального терміну призводить до негативної історії трудового стажу.

З іншого боку підвищені штрафи за порушення трудового законодавства введені Законом України «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України» від 12.12.2019 № 378-ІХ призводять до небажання роботодавців працевлаштовувати нових співробітників. Адже встановлений положеннями ст. 265 КЗпП штраф за виявлення інспекторами фактичного допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту)) у розмірі 141 тис. 690 грн грн. (станом на 2020 рік) у більшості випадків є «непідйомним» для суб'єктів малого та середнього бізнесу, враховуючи ліміти для застосування ставок єдиного податку, встановлені положеннями Податкового кодексу України. Таким чином виникає замкнене коло, що призводить до простою малого та середнього бізнесу в результаті значної зарегульованості.

2. Цілі і завдання законопроекту

Законопроект розроблено з метою сприяння створенню нових робочих суб'єктами малого підприємництва, захисту прав платників податків, врегулювання сфери трудових відносин у секторі малого та середнього бізнесу.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Проектом запропоновано закріпити офіційне поняття стажування на суб'єктах малого підприємництва.

Щодо механізмів спрощення - запропоновано:

- ввести можливість оформлення на стажування осіб на підставі внутрішнього наказу такого роботодавця, без необхідності подання повідомлення до контролюючих органів на підставі вимоги, встановленої частиною 3 статті 24 КЗпП;

- звільнити від обов'язку внесення запису до трудової книжки особи, що проходить стажування;

- введено обов'язок для роботодавця – в разі успішного закінчення стажування офіційно працевлаштувати особу, що пройшла стажування, в разі неуспішного проходження стажування – видати довідку з обґрунтуванням підстав для відмови у працевлаштуванні.

4. Стан нормативно-правової бази у цій сфері правового регулювання

Основними нормативними актами в цій сфері правового регулювання є

Конституція України та Закон України «Про зайнятість населення».

Внесення змін до інших законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям цього законопроекту не потребується.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Обґрунтування очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків застосування законопроекту після його прийняття

Прийняття зазначеного Закону сприятиме створенню нових робочих місць, стимулюватиме сплачувати податки із заробітної плати працевлаштованих осіб суб'єктами малого підприємництва та, як наслідок, виведення із тіні фонду доходів таких осіб.

Народний депутат України

О.О. Устенко

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: УСТЕНКО ОЛЕКСІЙ ОЛЕГОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000B45E3E0030247F01
Дійсний до: 28.04.2021 23:59:59

3

Апарат Верховної Ради України
№ 83д9/1-2021/4475 від 11.01.2021

314464